

RECENZIE

la monografia: „**TULBURĂRI COGNITIVE MAJORE (DEMENTĂ)
LA PACIENȚII CU PATOLOGIE NEURODEGENERATIVĂ ȘI VASCULARĂ.*****Fiziopatologie, diagnostic, tratament*”.**Autori: **Lilia ROTARU, Ana BELENCIUC, Oxana GROSU, Ghenadie CĂRĂUȘU**

Monografia „*Tulburări cognitive majore (demență) la pacienții cu patologie neurodegenerativă și vasculară.*” a fost elaborată sub redacția domnului profesor universitar Mihail Gavriluc, doctor habilitat în științe medicale, de către colectivul de autori al prestigiosului Institut de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman” – Lilia Rotaru, doctor în științe medicale, conferențiar cercetător; Ana Belenciuc – doctorand, Oxana Grosu, doctor în științe medicale, master în managementul sănătății publice; Ghenadie Cărașu, doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar.

Tematica abordată este una extrem de actuală și studiată în literatura de specialitate mondială.

Demența este un termen, care întrunește mai multe diagnostice subiacente și reflectă o afectare cognitivă progresivă, care are un efect semnificativ asupra abilităților funcționale ale individului și se soldează cu impact nu doar asupra persoanei afectate, ci și asupra familiei și îngrijitorilor acesteia, precum și asupra societății și economiei. Dintre toate cauzele demenței, cea mai răspândită și reprezentativă este Boala Alzheimer, dar mai există o serie întreagă de demențe neurodegenerative, precum și secundare unor leziuni structurale sau funcționale ale creierului. Toate acestea enumerate mai sus sunt pe larg abordate în prezenta lucrare. Faptul că sunt afectate și persoane de vârstă productivă, face ca aceste nozologii să influențeze capacitatea funcțională profesională a celor afectați, cu impact financiar-economic respectiv. La nivel global, ponderea persoanelor afectate de demență este foarte mare – peste 55 de milioane de oameni, conform datelor OMS. În special, sunt afectate persoane din țări cu venituri mici și mijlocii. Incidența și prevalența demenței sunt mari, ceea ce implică și costuri enorme pentru diagnostic, tratament, dar, mai ales pentru îngrijire a acestor pacienți. În contextual creșterii speranței de viață la nivel mondial, afectarea prin demență presupune necesități în creștere pentru îngrijire în instituții specializate. Asocierea demenței cu diverse comorbidități caracteristice vârstei respective, mărește și mai mult costurile acestei îngrijiri. Ponderea înaltă a demenței și implicările ei financiare au impulsionat cercetările din acest domeniu, ceea ce a dus la acumularea unei multitudini de date științifice cu privire la mecanisme subiacente, modalități de diagnostic și de tratament. Diagnosticul corect stă

la baza unei abordări terapeutice corecte, iar această lucrare este extrem de binevenită pentru a familiariza publicul medical cu date științifice fundamentale, clasificări care stau la baza diagnosticării bolilor și managementul acestora. Nu mai puțin reprezentative sunt datele referitoare la terapii aprobate și experimentale, aflate în derulare. O parte esențială a acestei monografii este destinată modalităților de abordare non-farmacologică.

Recunoașterea demenței și patologiilor subiacente, precum și aplicarea clasificărilor cu criterii de diagnostic, permit o diagnosticare mai rapidă și corectă a demenței, astfel încât pacientul să beneficieze de un tratament precoce și plasarea în centrul unei echipe multidisciplinare de specialiști, care ar oferi un management personalizat.

Monografia are un limbaj explicit în descrierea aspectelor patofiziologice, clinice și a managementului actualmente disponibil.

Planul lucrării urmărește clasificarea DSM-V a tulburărilor neurocognitive, dar prezintă și clasificările considerate cele mai valide pentru fiecare nozologie în parte, elaborate de către societățile specifice domeniului.

Realizată în baza unor date moderne și actualizate, această lucrare are o reală valoare științifică, prin prezentarea datelor din literatura de ultimă oră, având la bază o bibliografie actuală și exhaustivă. Reprezentarea grafică ilustrativă – tabele, casete, figuri – facilitează mult înțelegerea textului expus.

Lucrarea are o importanță practică deosebită, prin favorizarea creșterii gradului de cunoaștere a problemei și este destinată unui public larg al medicilor neurologi, medicilor din domeniul medicinei interne, medicilor de familie, rezidenților și studenților.

În baza celor relatate, monografia *Tulburări cognitive majore (demență) la pacienții cu patologie neurodegenerativă și vasculară. Fiziopatologie, diagnostic, tratament.*, este recomandată pentru editare (23.06.2023).

Recenzent Vitalie LISNIC,

dr. hab., prof.univ.,

Catedra de neurologie nr.1, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu”,

Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”,

Chișinău, Republica Moldova